

LC-7110

Tieteellinen kirjoittaminen tohtoriopiskelijoille

Aalto-yliopisto
Aalto-universitetet
Aalto University

Tapani Möttönen

tapani.Mottonen@aalto.fi

III tapaaminen 28.3.2023

- Hyvän tieteellisen tekstin ominaisuuksia (vol. 1/X)
  - virketason ilmaisu
  - Kappale
- Minitekstipaja
- Suuntaus kohti ensi tapaamisen vars. tekstipajaa.

Viime kerralta: tiivistelmien arviointia

- Tapani jakaa ruudulta
- Tekstiä käsitelleet kommentoikaa

Lapset ovat kasvava kuluttajaryhmä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa suuresti perheidensä ja ystäviensä ostokäyttäytymiseen. Elintarvikealan yritykset ovat huomanneet tämän segmentin mahdollisuudet ja markkinoivat tuotteitaan suoraan lapsikuluttajille. Pakkauksella on viestinnällisiä, toiminnallisia sekä markkinoinnillisia tehtäviä. Pakkaus markkinoinnin työkaluna on usein viimeinen keino vakuuttaa kuluttaja ostamaan tuote .

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää kuinka pakkauksen ominaisuuksien avulla vaikutetaan alle 12-vuotiaiden lasten ostopäätökseen. Lisäksi tutkittiin markkinoinnin keinojen ja brändin yhteyttä ostopäätökseen. Tutkielma tehtiin kirjallisuuskatsauksena. Lapsen kuluttajakäyttäytymistä lähestyttiin lapsen kognitiivisen kehityksen kautta. Pakkauksen elementtejä kuvaamaan valittiin pakkauksen värit, kuvat, muotoilu ja typografia. Kirjallisuutta peilattiin valittuihin elementteihin ja selvitettiin kyseisten tekijöiden vaikutusta lapsiin.

Kirjallisuuden perusteella pakkauksen ulkonäöllä on selkeä yhteys lapsen ostopäätökseen. Suurin vaikutus pakkauksen ominaisuuksista on väreillä, muotoilulla ja kuvilla. Pakkauksen elementtien taustalla on kuitenkin usein yrityksen toteuttaman integroidun markkinointiviestinnän toimenpiteitä, joiden avulla lapsen ostopäätökseen pyritään vaikuttamaan kaikkialla hänen elinympäristössään, jo kauan ennen päivittäistavarakauppaan astumista.

Hyvä tieteellinen teksti: kieli (virketason ilmaisu)

Pähkinä purtavaksi

Biolääketieteellinen käsitys vanhenemisesta johti yksipuoliseen näkemykseen vanhuudesta. Vanheneminen ja vanhuus pelkistettiin raihnaisuudeksi, sairauksiksi, diagnooseiksi ja patologiaksi.

Koskinen, Simo 2004: Ikääntyneiden voimavarat. Teoksessa *Ikääntyminen voimavarana. Tulevaisuusselonteon liiteraportti 5*. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 33/2004. 24–90.

Pähkinä purtavaksi

[muokattu lähteestä]

Biolääketieteellinen käsitys vanhenemisestä [biologisena ja kognitiivisena rappeutumisena] johti [yksipuolisen kielteiseen] näkemykseen vanhuudesta. [~~Vanheneminen ja v~~]anhuus [vanhenemisen lopputuloksena] pelkistettiin raihnaisuudeksi, sairauksiksi, diagnooseiksi ja patologiaksi.

Koskinen, Simo 2004: Ikääntyneiden voimavarat. Teoksessa *Ikääntyminen voimavarana. Tulevaisuusselonteon liiteraportti 5*. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 33/2004. 24–90.

Hyvä tieteellinen kieli

- Monimutkaiset sisällöt → paljon käsitteitä → korkea täsmällisyysaste
- Täsmällisyyden lähteitä: termien systemaattinen käyttö, toisto, pisteen käyttö, erilaiset täsmentävät määritteet, erilaajuiset määritelmät
- Monimutkaisten ajatusten/argumenttien puristaminen yhteen virkkeeseen tuottaa
  - a) ylipitkiä virkkeitä
  - b) ylitivistä kieltä
- Virkkeiden pilkkominen pienempiin antaa tilaa täsmällisemmälle ilmaisulle.
- Lähes kaikki, mikä voidaan ilmaista virkkeen sisällä sivulauseilla, voidaan myös ilmaista erillisillä virkkeillä.

...agregaatteja, jotka → ...agregaatteja. Näistä agregateista...

... koska hallitsemattomana ilmiö → Hallitsemattomana ilmiö nimittäin...

Koukeroisuus 1/2

Kehittyvien maiden talouksien riippuvuuden vähentämiseksi raaka-aineteollisuudesta, on niille luotava edellytyksiä yleisen koulutusasteen parantamiseksi.

1. Korjaa yksi asia oikeinkirjoituksessa

(poista pilkku)

2. Korjaa yksi asia virkerakenteessa

Jotta kehittyvien maiden talouksien riippuvuutta raaka-aineteollisuudesta voidaan vähentää, on niille [näille maille] luotava edellytyksiä yleisen koulutusasteen parantamiseksi.

Mitä: käytä lauseenvastikkeita lyhyiden, vain parin sanan mittaisten sivulauseiden korvaamiseksi ja siten virkkeiden virtaviivaistamiseksi

Miksi: monimutkaisen lauseenvastikkeen merkitystä on vaikea hahmottaa, koska verbimuoto (esim. vähentämiseksi) määrittää ensisijaisesti suhdetta toiseen lauseeseen (esim. tavoite).

Sidosteisuus: tekstin yhtenäisyys

Esikielellisyys voidaan ymmärtää kahdella tavalla, so. joko fylogeneettisesti tai ontogeneettisesti. Edellistä vaihtoehtoa edustavat viimeaikaiset yritykset perustella jotain tiettyä kieliteoriaa kehitysopillisesti. Nämä yritykset vaikuttavat ennenaikaisilta (ks. Haukioja 1993). Omasta puolestani tarkastelen esikielellisyyttä ontogeneettisesti, mikä merkitsee sitä, että keskityn lapsen kehityksessä siihen ajanjaksoon, jossa lapsella ei vielä ole kieltä. Yleisesti hyväksytyyn käsitykseen mukaisesti tämä ajanjakso kattaa lapsen 15 ensimmäistä kuukautta.

Itkonen, E. (1994). Universaalikieliopin kognitiiviset juuret. *Virittäjä*, 98(2), 179.

Sidosteisuus: yhteydet taaksepäin

(Esikielellisyys voidaan ymmärtää kahdella tavalla)

so. joko fylogeneettisesti tai ontogeneettisesti. [i.e., that is]

Edellistä vaihtoehtoa edustavat viimeaikaiset yritykset perustella jotain tiettyä kieliteoriaa kehitysopillisesti.

Nämä yritykset vaikuttavat ennenaikaisilta (ks. Haukioja 1993).

Omasta puolestani tarkastelen esikielellisyyttä **ontogeneettisesti**

mikä merkitsee sitä, että keskityn lapsen kehityksessä siihen ajanjaksoon, jossa lapsella ei vielä ole kieltä.

tämä ajanjakso kattaa lapsen 15 ensimmäistä kuukautta

Sidosteisuus: yhteydet eteenpäin

Esikielellisyys voidaan ymmärtää **kahdella tavalla**, so. joko fylogeneettisesti tai ontogeneettisesti.

→ luokittelu hahmottaa lukijalle kehyksen, jossa operoidaan

Nämä yritykset vaikuttavat **ennenaikaisilta** (ks. Haukioja 1993).

→ kritiikki ennakoi perustelua ja vastakkaista näkemystä

Omasta puolestani tarkastelen esikielellisyyttä ontogeneettisesti

→ lauseenalkuinen adverbiaali hahmottaa tulevan ilmauksen näkökulman

mikä merkitsee **sitä, että** keskityn lapsen kehityksessä **siihen ajanjaksoon, jossa.**

→ pronominit viittaavat myös tuleviin tekstin osiin

Hyvä tieteellinen teksti: kappale

Aivopähkinä (kuva: Flickr)

**Mikä on kappale?
Mitkä ovat hyvän kappaleen tunnusmerkkejä?**

Hyvän kappaleen tunnusmerkkejä

(Sisennysten tai tyhjien rivivälien erottama tekstin osa)

- Yksi asiakokonaisuus ja yksi pääviesti
- Kohtuullinen pituus
- Yksi ideavirke (tai kaksi), joka kiteyttää kappaleen keskeisen sisällön
- Muut virkkeet tukevat ideavirkettä
- Esimerkiksi väite + perustelut (kappaleella argumentin perusrakenne)

Kappale: luetelmamalli

Simonsonin ja Seepersaudin (2019) tarjoaman määritelmän mukaan etäopetus koostuu neljästä komponentista. **Ensinnäkin** opetuksen tulee olla instituution järjestämää erotakseen muusta itseopiskelusta. **Toiseksi** määritelmän täyttymiseksi tulee opettajan ja opiskelijoiden olla opetuksen aikana eri tiloissa. Tämä voidaan kuitenkin käsittää Nummenmaan (2012) tavoin niin, että opetus tapahtuu eriaikaisesti, eikä opetustilanteen tarvitse olla määritelmän täyttääkseen samanaikaisessa vuorovaikutuksessa tapahtuvaa. **Kolmanneksi...**

Sini Kivioja (2022). *Leijuvia päitä ja epäopiskelua – kuvataidekasvatuksen opiskelijoiden kokemuksia korona-ajan etäopiskelusta*. Kandidaatintutkielma. Aalto-yliopisto. [Korostus lisätty.]

Kappale: ydinvirke

Simonsonin ja Seepersaudin (2019) tarjoaman määritelmän mukaan etäopetus koostuu neljästä komponentista. → **Ydinvirke**

Ensinnäkin...

Toiseksi...

Kolmanneksi... → **tukivirkkeitä**

- **Ydinvirke voi kiteyttää kappaleen sisällön**
- **Tällöin tukivirkkeet ilmaisevat spesifimmin, mitä tukivirke tarkoittaa.**

Paikanna ydinvirke

Marsujen hampaat kasvavat jatkuvasti, joten marsun on saatava kuluttaa hampaitaan jyrsimällä. Tarpeeksi kortinen ja karkea kuivaheinä kuluttaa hampaita tehokkaasti. Heinän ohella marsulle voi tarjota puuhaksi ja hampaita kuluttamaan esimerkiksi vähäsuolaista kovaa leipää tai myrkyttämättömien puiden oksia.'

(Wikipedia: 'Marsu')

Paikanna ydinvirke

Marsujen hampaat kasvavat jatkuvasti, joten marsun on saatava kuluttaa hampaitaan jyrsimällä. Tarpeeksi kortinen ja karkea kuivaheinä kuluttaa hampaita tehokkaasti. Heinän ohella marsulle voi tarjota puuhaksi ja hampaita kuluttamaan esimerkiksi vähäsuolaista kovaa leipää tai myrkyttämättömien puiden oksia.'

(Wikipedia: 'Marsu')

Ydinvirkkeen sijainti kappaleessa

Ydinvirke kappaleen lopussa = alkuun **johdatus** aiheeseen

Selluloosan rakenne selvitettiin 1920-luvulla ja jo silloin havaittiin selluloosassa kristallimaisia noin 60 nm kokoisia rakenteita, mutta asia jäi vaille laajempaa huomiota. Ensimmäisen kerran nanoselluloosaa tarkoituksellisesti valmistettiin Upsalan yliopistossa 1951 Bengt Rånbyn toimesta [5]. Tämäkin jäi kuriositeetiksi lähes 40-vuoden ajaksi ja nanoselluloosatutkimus on edennyt merkittävästi vasta viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana. (Kempainen 2018)